

1876, da Bestemmelserne træde i Kraft, at uddanne sig i Sang og Musik ved Seminarierne, hvorved Opholdet der bliver lidt kostbarere, og dels i den Retning, at herefter skal en Lærer kunne ansættes som Enkelærer ved Almueskolerne, naar han har tg. i Sang, eller naar han vil lade Sangundervisningen besørge paa en for Skolekommissionen tilfredsstillende Maade. Det tiltræder jeg ganske; men jeg begriber ikke, at den ærede Minister samtidig ikke har gjort det Mindste for at ophæve den ubeleilige Skrivelse af 4de Oktober 1875 til Aalborg Biskop, efter hvilken Enhver, der skal ansættes som Enkelærer, maa have Karakter i Sang, thi jeg mener, at de hellere maa have Lærere, der ikke kunne synge, end have Husmænd og Bøvere til Lærere, da disse vel som Undtagelse, men ikke som Regel kunne være dygtige, og det forekommer mig saa meget besynderligere, som den ærede Minister endogaa har bestemt, at naar der indstilles Folk, der mangle Sangkarakter, skulle Ansøgningerne ind til Ministeriet, for at Rådelsen kan stadsfæstes. Det kan dog ikke være den ærede Ministers Mening, at han vil stadsfæste Rådelse af Halvparten eller endog en større Del af Lærerne, hvad der jo vil give meget Arbejde. Jeg vil henstille, om den ærede Minister ikke, i Overensstemmelse med, hvad han har gjort for Seminarierne, at de skulle i det Mindste fra 1ste Oktober 1876 kunne ansættes, uden at have Karakter i Sang, vil gjøre det Samme for de øvrige Læreres Vedkommende. Han kan gjøre det, thi det er en Sag, der ordnes administrativt. Man kan være noget i Tvivl med Hensyn til Examensbestemmelserne, men jeg har Intet imod, at de ere givne; jeg udtalte mig jo derfor ifjor, før det var fæst. Den ærede Minister er i alt Fald fuldt berettiget til at høre den ministerielle Bestemmelse af 4de Oktober; jeg vil henstille det til ham. En Forandring vil bevirke, at han selv faar lidt mindre Uleilighed, og der vil have Betydning baade for de Lærere, der ikke kunne synge, og især for Skolen. Jeg har staaet i den Formening, at den var høvet, men jeg har nu nok ved at gennemlæse Examensbestemmelserne set, at det er den ikke. — Dernæst skal jeg gjøre et Par Bemærkninger angaaende Forhøielse af Seminarielærernes Lønninger. Jeg troede, at denne Sag egentlig var afsluttet, og jeg støttede mig i saa Henseende til, hvad der foreligger i Tillæg B Sp. 563 under Nr. 16 (Samlingen 1873—74). Der udtales det udtrykkelig af den daværende Minister, at de Seminarielærere, der ere ansatte før Loven af 25de Marts 1871, fandt sig forurettede ved at skulle lønnes i Overensstemmelse med denne Lov og først henvendte sig til Ministeriet. Ministeriet kunde ikke give dem Medhold, hvorefter de søgte Domstolene. Domstolene gav dem heller ikke Medhold, saa at de nødsagedes til at

kom Ministeren til Rigsdagen med Forlangende om en Bevilling af Billighedshensyn, idet de vare bleve uheldigere stillede efter den nye Lov end efter den gamle. Jeg hørte til dem, jeg tror, det var et Mindretal, der vilde gaa ind herpaa, og Bevillingen blev givet. Jeg finder det derfor noget besynderligt, at den ærede Minister i Anmærkningerne udsørlig udvækker, at han netop vil lønne disse Lærere efter de samme Bestemmelser, som en tidligere Minister og ligeledes Domstolene havde erkjendt ikke kunne finde Anvendelse paa dem, saa meget mere, som man har taget billigt Hensyn netop til, hvad der er fremkommet fra disse Seminarielærere. Jeg veed meget godt, at den ærede Minister vil sige, at det gælder dem, der ere ansatte med normerede Lønninger efter Loven af 1871, men det gælder ikke for de Læreres Vedkommende, hvis Poster skulle ophæves i Genhold til § 11 i Loven af 26de Marts 1870, hvor det udtrykkelig hedder, at forsaavidt Posterne skulle nedlægges, blive de Paagjældende lønede efter den bestaaende Lovgivning; men den ærede Minister har ikke Ret i at henvise til denne Paragraf, thi der er ikke Tale om, at disse Poster skulle nedlægges, medmindre Seminarierne overhovedet blive nedlagte. Jeg skal henvise den ærede Minister til Loven af 25de Marts 1871, hvor der først i § 14 bestemmes de normerede Lønninger og derefter, hvem der lønnes af den runde Sum, men den runde Sum er der ikke Tale om nogeninde skal ophæves; der staa desuden bagefter, hvorledes Oprykning skal finde Sted. Det er efter dette, at de ere bleve daarligere stillede, end de vare tidligere. Jeg kan meget godt forstaa den hele Betragtning, men jeg kan ikke billige den, og det af de af mig anførte Grunde. For de 4 Læreres Vedkommende, om hvilke her er Tale, er Forhøielsen kun ringe; den er kun 600 Kroner, men desuagtet synes jeg, at man bagefter ikke kan slaa ind paa en Vej, som er underkjendt af en tidligere Minister, af Domstolene, ja endogaa af Østesteret. Vil derimod den ærede Minister komme til Rigsdagen med Forlangende derom — og jeg kan godt se, at de 4 Lærere ville blive uheldigere stillede og trænge til nogen Forhøielse af Billighedshensyn — vil jeg ikke ubetinget være derimod. Der er endnu kun et Punkt, som jeg skal omtale, og det er Vædringsforlaget Nr. 114 til § 26. Det angaar det statistiske Værk, om hvilket der er en Hjeldep Enighed mellem de ærede Ordførere. De ere begge enige om, at vi skulle ikke have et saadant; men dog er der et Flerstal i Finantsudvalget paa 9 Medlemmer, der mener, at det vil være godt og gavnligt, og jeg kan heller ikke indse bedre, end at det vilde være Tilfældet. Jeg indser ikke bedre, end at det vil være Tilfældet; thi vi have jo en meget vidtløftig Statistik; men de ærede Medlemmer vide ogsaa, hvor vanskeligt det er at hitte Rede i den, og hvor